Financieringsmodel en taakstelling financiering sport

September 2025

Tomas Rongen

Historie

< 2021: bijdrage sportverenigingen is al een aantal jaren onderwerp van discussie.

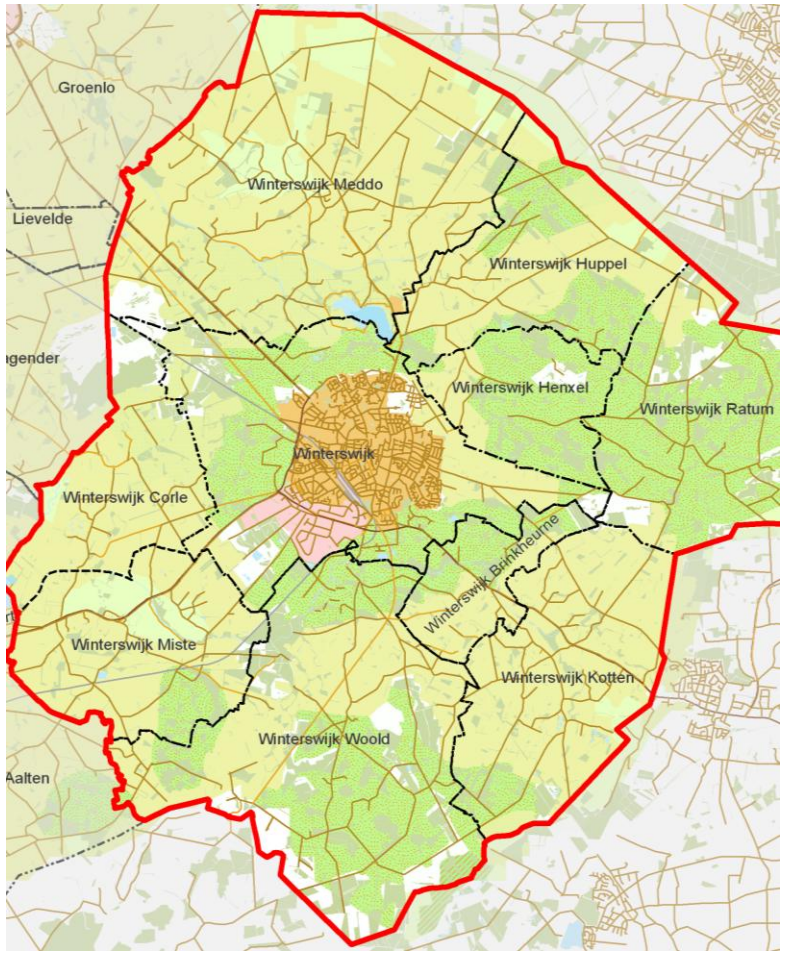
In 2021 is een onderzoek gedaan naar de financiering van sport in Winterswijk. Conclusie was dat het systeem onnodig ingewikkeld is en de financiering heel divers.

In 2022 is besloten om een nieuw eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen te ontwikkelen en in te voeren.

Het doel is om de sportvoorzieningen toekomstbestendig en betaalbaar te houden voor de gebruikers en voor de gemeente.

Daarnaast geven we duidelijkheid voor de sportverenigingen over de financiën, het beheer en onderhouden bouwen we financiële prikkels in voor efficiënter gebruik van accommodaties.

Vooruitlopend hierop is de crisisbijdrage voor sportverenigingen met ingang van 2023 afgeschaft.

Behandeling begroting 2024

A3

AMENDEMENT

Indiener(s):	**Gezamenlijke gemeenteraadsfracties**
Onderwerp:	**Begroting 2024-2027 – Levensvatbare sportverenigingen**
Zaaknummer:	2190036

De gemeenteraad van Winterswijk, in openbare vergadering bijeen op dinsdag 31 oktober en donderdag 2 november 2023,

Gewijzigde opdracht 11-2023

- Amendement raad (begroting 2024 – 2027):
  - Te komen tot nieuw, eenvoudiger financieringsmodel
  - Bezuiniging in 2025 schrappen
  - Ook te kijken naar andere bezuinigingsmogelijkheden
  - Rekening wordt gehouden met ledenaantallen en buiten/binnensport

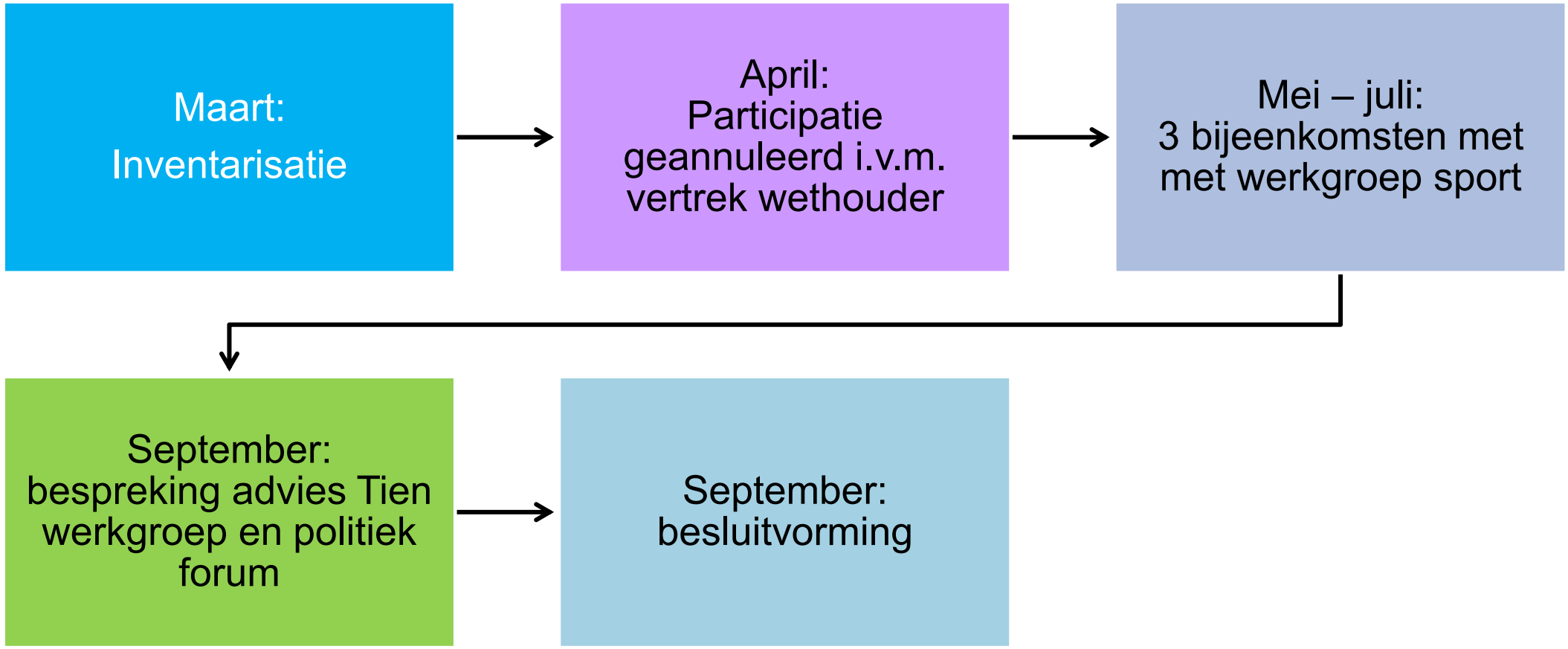
- Bezuiniging 2026 wordt een jaar doorgeschoven (begroting 2025 – 2027):
  - Financiële taakstelling 2027: € 82.000
  - Financiële taakstelling 2028: € 123.000

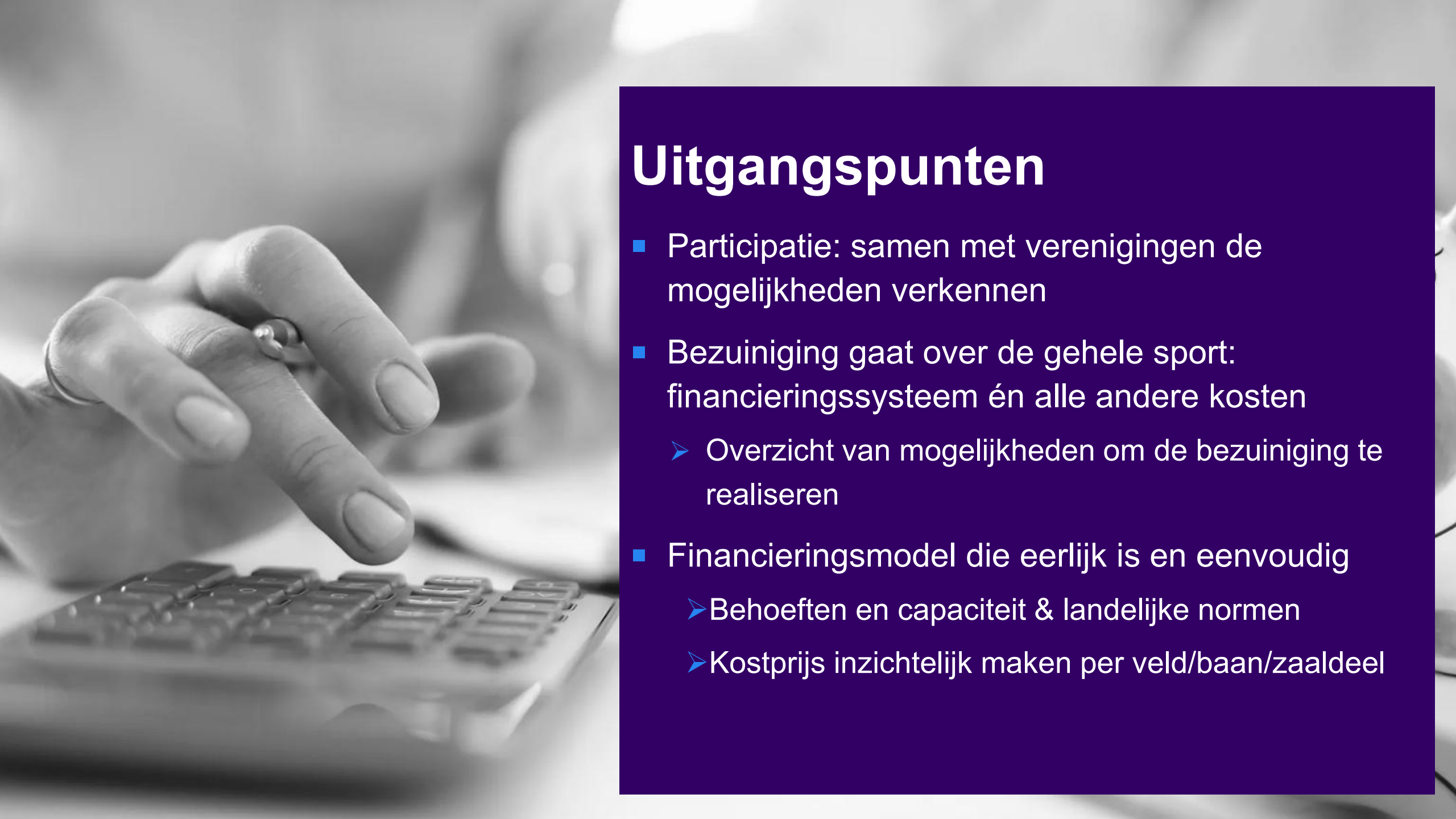
Bespreekpunten

- Terugblik proces 2025
- Uitgangspunten
- Informatiedeling
- Vervolg

Traject 2025 door Tien Organisatieadvies

Uitgangspunten

- Participatie: samen met verenigingen de mogelijkheden verkennen
- Bezuiniging gaat over de gehele sport: financieringssysteem én alle andere kosten
  - Overzicht van mogelijkheden om de bezuiniging te realiseren
- Financieringsmodel die eerlijk is en eenvoudig
  - Behoeften en capaciteit & landelijke normen
  - Kostprijs inzichtelijk maken per veld/baan/zaaldeel

Uitgangspunten (vervolg)

- Inzichtelijk hoeveel per kostprijs veld/baan
- Hoeveel huur van de kosten wordt per sport doorberekend aan huur?
- Uniformiteit in onderhoudsverdelingen

- Context Winterswijk belangrijk om te komen tot eerlijk financieringssysteem die gebaseerd is op landelijke onderzoeken
- Minder financiële stromingen

Uitgangspunten: behoeften en capaciteit & landelijke normen

- Gebaseerd op werkelijke aantallen leden/teams
  - Demografische veranderingen automatisch meegenomen
- Doet doen we door aan te sluiten op landelijke normen van:
  - KNVB: gebaseerd op aantal teams en maakt wedstrijd, trainingen en kleedkamers inzichtelijk. (Kunstgrasveld telt als zowel trainings- als wedstrijdveld)
  - KNLTB: gebaseerd op 70-90 leden per tennis of padelbaan
  - KNKB & KNHB: gebaseerd op aantal teams en maakt aantal wedstrijdvelden inzichtelijk
  - Binnensport (VSG & NOC*NSF): aantal uren voor onderwijs en verenigingsport
- Gebruik landelijke kengetallen doorberekening huur (onderzoek Mulier Instituut)

Vooronderzoek 2021

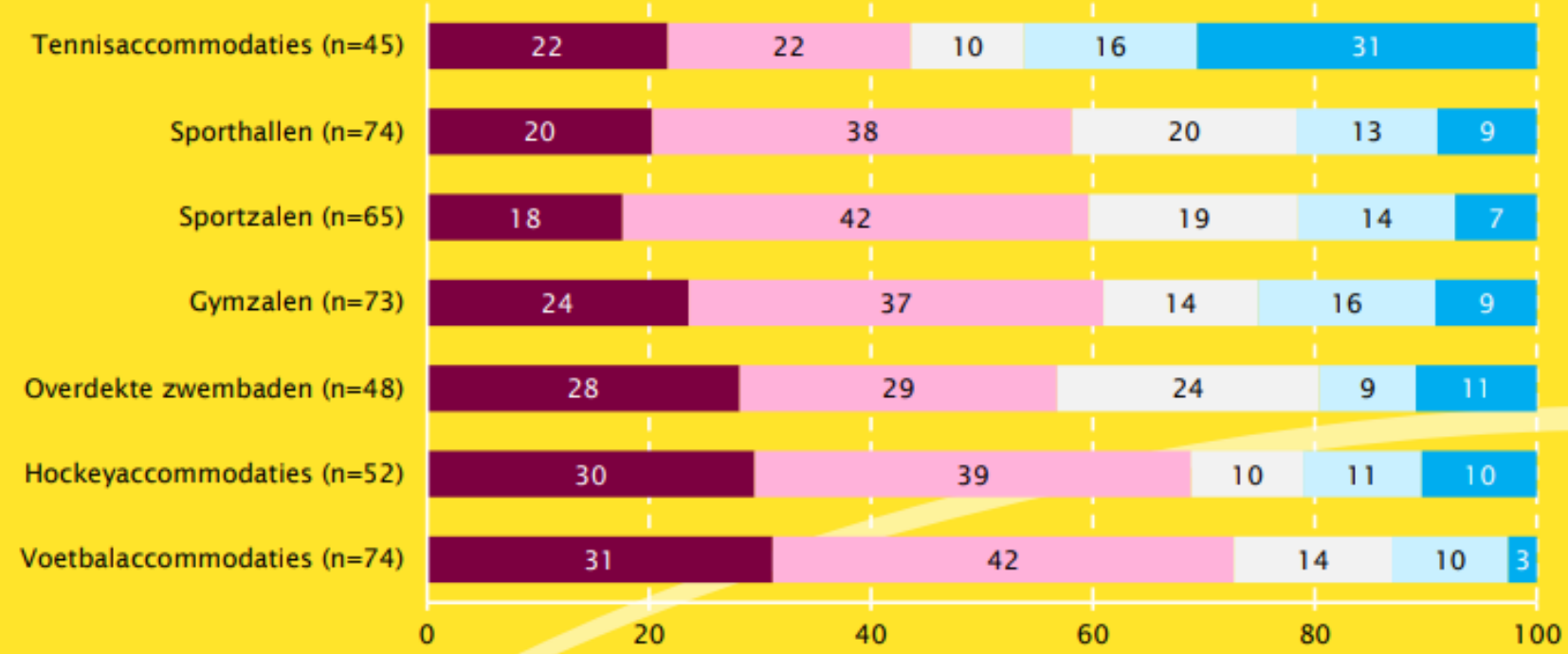
- Bureaustudie
- Conclusies:
  - Netto sportuitgaven Winterswijk zijn hoger dan gemiddeld
  - Er wordt geld rondgepompt
  - Er zijn verschillen tussen verenigingen in hoogte en manier van financiering
  - Kapitaallasten zijn meegerekend bij de berekening van de kosten per sporter
- Gesprekken met verenigingen

Kostprijzen

- Kostprijs per baan / natuurgras / kunstgras
- Toerekening vanuit meer info of via aannames
- Huurcompensatie en onderhoudsvergoeding

Björn Schadenberg & Peter van Eldert

Figuur 1 Door gemeenten geschatte kostendekkendheid van haar sportaccommodaties op lange termijn, naar type accommodatie, in procenten van gemeenten

Bron: Mulier Instituut/VSG: VSG-panel, december 2019.

	Tennis	Sporthallen	Sportzalen	Gymzalen	Zwembaden	Hockey	Voetbal
Gem. kostendek (%)	53	41	40	40	40	36	32

Bevindingen analyse

- Huurprijzen binnensport en buitensport op 0 euro. Het landelijke gem:
  - Binnensport 15 euro per uur
  - Natuurgrasveld buitensport 7.500 per jaar
- Binnensportcapaciteit lijkt vol maar niet te analyseren, omdat er geen noodzaak is om te annuleren
- Vanuit de normen van de sportbonden overcapaciteit van 4 natuurgrasvoetbalvelden en 1 hockeyzandveld

Varianten huurprijs per baan/veld/zaaldeel

Sport	Type veld	Kostprijs Winterswijk	Landelijk % kostd.	Landelijk kostd.	50% vd landelijke kostd.	25% vd landelijke kostd.
Voetbal	Natuurgras	23.499	32%	7.520	3.760	1.880
	Kunstgras	34.724	32%	11.653	5.827	2.913
Hockey	Zandveld	29.645	36%	10.672	5.336	2.668
Tennis	Tennis/padel	7.094	53%	3.760	1.880	940
Atletiek	Sportspecifiek	31.896	32%	10.207	5.103	2.552
Honkbal	Sportspecifiek	15.423	32%	4.935	2.468	1.234
IJsbaan	Sportspecifiek	62.369	32%	19.958	9.979	4.989
Totaal		205.650		68.705	34.353	17.176

Binnensport	1/3 sporthal			15,44	7,72	3,86
	2/3 sporthal			26,63	13,32	6,66
	3/3 sporthal			48,66	24,33	12,17

Financiële knoppen

	Menukaart financiële mogelijkheden	Opbrengst 25% in €	Opbrengst 50% in €	Opbrengst 100% in €	Toelichting
1	Verlagen huurcompensatie met 25% en 50%	91.535	183.071	366.141	Berekend a.d.h.v. totale huurcompensatie voor zowel binnen- als buitensport.
2	Huur binnensport conform landelijk kostendekkingspercentage	8.716	17.433	34.866	Totaal, exclusief sport- en turnhal en sportzaal, berekend a.d.h.v. gemiddelde huurtarieven.
3	Huur buitensport conform landelijk kostendekkingspercentage	52.638	105.276	210.552	Berekend a.d.h.v. landelijke gemiddelde kostendekkingspercentages.
4	Onderhouds- en beheertaken buitensport overhevelen voor 25% en 50%	32.344	64.688	129.375	Budgetten onderhoud door gemeente, Hameland en ROVA bij elkaar opgeteld.
5	Onderhoudssubsidie buitensport verminderen met 25% en 50%	15.821	31.643	63.285	Percentage van 25% respectievelijk 50% maal totaal post "Instellingen en personen Inkomensoverdrachten".
6	Efficiënter personeel m.b.t. geen subsidies			5.700	Aanname Tien is 0.1 fte reductie met functieschaal 9.
7	Geen onderhoud aan 4 natuurgrasvelden + zandveld	123.641	123.641	123.641	Opbrengsten gebaseerd op 1 respectievelijk 2 velden en de gemiddelde gemeentelijke kosten per grasveld.
8	Stoppen met afschrijven op gronden sportaccommodaties	17.240	17.240	17.240	Wanneer de gemeente stopt met afschrijven op grondaankopen voor sportaccommodaties.
9	Verhuur daadwerkelijk gebruik				Onduidelijk hoeveel de verenigingen op dit moment onderverhuren
10	Digitale sleutel binnensport				Besparing op personeelskosten beheerders (% fte besparing * € 48.000) verminderd met de kapitaallasten van de investering in een digitale sleutel.
11	Commerciële activiteiten in sporthal				Input vanuit werkgroep 30 juni
12	Analyse kostenposten door verenigingen en bezuiniging voorstellen				Input vanuit werkgroep 30 juni
	Totaal bezuinigingsopbrengst	307.470	474.058	812.934	

Voorstel vanuit werkgroep

- De verenigingen dachten constructief mee en kwamen met een aanvullend voorstel, waaronder:
  - Een besparing van 2,5% op directe kosten en afschrijving
  - Het (gedeelte) overhevelen van schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden van de gemeente naar de verenigingen
  - Digitalisering van de binnensport door middel van een sleutelsysteem om personeelskosten te beperken
  - Een suggestie voor een solidariteitsbijdrage van 2,5 euro per lid
- Zorg over kleine binnensportverenigingen om die minder zwaar te belasten
- Solidariteitsbijdrage creëert extra administratieve lasten en financiële complexiteit (nieuwe geldstroom, jaarlijkse bijstellingen)
- Werkgroep adviseert solidariteitsbijdrage verrekening via huur: eenvoudiger, gebruiksgerichter en passend bij versimpeling

Taakstelling aangepast: reeds gerealiseerde besparing

- Eind 2024 besloten om te stoppen op afschrijving van sportgronden
- Vanaf 2025 structureel in de begroting verwerkt
- Nieuwe taakstelling:
  - 2027: € 64.760
  - 2028: € 105.670

VOORSTEL MAATREGELEN (VANAF 2028)

Maatregel	Structurele opbrengst	Toelichting
1. Stoppen afschrijving op gronden	€ 17.240	Deze maatregel is in 2023 al genomen en verwerkt in de begroting. Het verlaagt de taakstelling zonder directe impact op verenigingen.
2. Digitale sleutel binnensport	Vast bedrag	Deze maatregel zorg voor betere toegang en beheer (service), én leidt tot structurele besparing op toezicht en administratie.
3. Overheveling schoonmaak en onderhoud naar verenigingen	€ 0 – 50.000	Verenigingen nemen – waar mogelijk – taken over van de gemeente. Dit leidt tot besparing op uitvoeringslasten. Besparing wordt per situatie vastgesteld.
4. Nieuwe huursystematiek op basis van landelijke kostendekkings-percentage	Sluitpost	Zie toelichting hierna. Beoogde opbrengst is een restantbedrag op basis van de taakstelling die resteert na uitvoering van bovenstaande maatregelen.

Maatregel 3: Overheveling schoonmaak & onderhoud

- Vrijwilligers kunnen klein onderhoud doen (herstel velden, snoeien, afval opruimen) → zonder vergoeding
- Gemeente blijft vergoeden: groot onderhoud & maaien velden
- Vereniging profiteert: lagere huur bij meer eigen inzet
- Belangrijk: afspraken uniform vastleggen & kwaliteit waarborgen

MAATREGEL 4. NIEUWE HUURSYSTEMATIEK

- Kostendekkingsgraad 0% → alles gecompenseerd
- Verenigingen reserveren / annuleren zonder kosten
- Geen prikkel voor efficiënt gebruik → lage bezettingsgraad

- Afhankelijk hoeveel onderhoudstaken worden overgenomen
- Min € 55.760
- Max € 105.760
- Extra besparing digitale sleutel nog niet meegenomen

- Huur gebaseerd op werkelijk gebruik (veld-/ zaaluren)
- Percentages ver onder landelijke norm:
  - Buitensport: 14,8–28%
  - Binnensport: 11–21%
- Financiële prikkel voor efficiënt gebruik & transparantie

	Landelijk % kosten-dekkendheid (%)	Landelijke huur per jaar (€)	Winterswijkse fractie (%)	Winterswijk (scenario min) (€)	Winterswijk (scenario max) (€)
Voetbal natuurgras	32	7.520 / veld	14,83 - 28,12	1.115	2.115
Voetbal kunstgras	32	11.653	14,83 - 28,12	1.728	3.277
Hockey zandveld	36	10.672	14,83 - 28,12	1.582	3.001
Tennis- / padelbaan	53	3.760	14,83 - 28,12	557	1.057
Atletiek	32	10.207	14,83 - 28,12	1.513	2.870
Honkbal	32	4.935	14,83 - 28,12	732	1.388
IJs- / Skeelerbaan	32	19.958	14,83 - 28,12	2.959	5.613
Binnensport (zaaldeel)	40	15 / uur	11,12 – 21,09	1,67 / uur	3,16 / uur

- FC Trias – 2,5 kunstgrasveld + 2 natuurgras (741 leden peil 2020)
  - Landelijke huur: € 44.173 p/j
  - Winterswijk laag: € 6.549 p/j → € 37.624 lager (-85%)
  - Winterswijk hoog: € 12.422 p/j → € 31.751 lager (-72%)

- Wivoc volleybal – 2.395 zaaluren (205 leden peil 2020)
  - Landelijke huur: € 35.925 p/j
  - Winterswijk laag: € 3.999 p/j → € 31.926 lager (-89%)
  - Winterswijk hoog: € 7.565 p/j → € 28.360 lager (-79%)

Doorrekening per lid

- **FC Trias:**
  € 8,84 – € 16,76 p/j
- **Wivoc:**
  € 19,50 – € 36,90 p/j

Vergelijking W'wijk vs. landelijk

- **Buitensport:**
  14,8–28% van landelijk niveau
- **Binnensport:**
  11–21% van landelijk niveau
- **Verschil verklaard:**
  buitensport beheert eigen accommodatie & kan meer inkomsten genereren → binnensport lagere percentages

Contributies in de regio

- **Volleybal:**
  - Wivoc € 252
  - BOVO € 336
  - Sparta ~€ 308
  - Gemini € 280
- **Voetbal:**
  - FC Trias € 235
  - AZSV € 339
  - ZZC '20 € 330
  - Reünie € 224

Belangrijk: Digitale sleutel & efficiënter reserveren nog niet meegenomen → lasten voor verenigingen dalen naar verwachting verder

Samenvatting gespreksverslag 2 sep

- Taakstelling in contrast met belang van sportverenigingen ivm sporters
- Waardering voor transparantie gemeente
- 3 van 4 maatregelen akkoord met kanttekeningen bij
  - Digi-sleutel: wens van 1 FTE maar moet nog verder onderzocht worden
  - Onderhoud: maatwerk vereist
- Maatregel 4: Huur (discussiepunt)
  - Gemeente: huurbedrag, laag t.o.v. landelijke gemiddelden en prikkel ivm gebruik
  - Verenigingen: voorstel €2,50 per spelend lid (solidair, bovengrens, eerlijker verdeling)
  - Zorg over lasten bij binnensport, scheeftrekking per sporter → zit in huursystematiek ook verwerkt
  - Bewuster zaalgebruik stimuleren via digiklok & beboeten niet-gebruik
  - Geen overeenstemming bereikt

Motie 2024: Vervanging kunstgrasvelden

- Gemeente vervangt bij afkeuring volgens sportbondnormen
- Verenigingen gestimuleerd om langer gebruik te maken → 25% huurkorting na afschrijving
- Bij vervanging op verzoek vereniging: de vereniging neemt altijd de resterende boekwaarde van de voorziening over
- Daarbovenop betaalt de vereniging een aanvullende bijdrage, afhankelijk van de leeftijd van de voorziening:
  - <6 jaar oud: 20% van de oorspronkelijke gemeentelijke investering
  - 6–9 jaar oud: 10%
  - 9–12 jaar oud: 5%
  - >12 jaar oud: alleen 5% (geen boekwaarde meer)
- Structureel overleg na keuring → tijdige planning

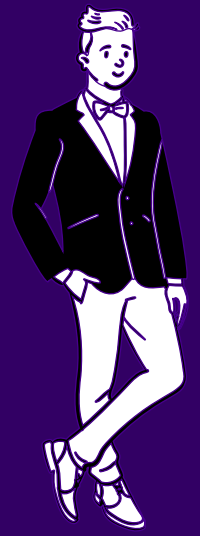
Conclusies en vervolg

Conclusies

- Eerlijker via landelijke vergelijking en simpelere door financieringsstromen te verminderen
- Constructieve samenwerking werkgroep sport met 3/4 maatregelen akkoord
- Dekt financiële taakstelling 2027–2028
  - Eerst: gemeentelijke besparingen (o.a. afschrijvingen, digitale toegangscontrole)
  - Beperkt & proportioneel huursysteem als sluitstuk (landelijke percentages als referentie)
- Geen solidariteitsbijdrage per lid (te complex, scheve lasten)

Vervolg

- Reacties Werkgroep (2 september) & Raad (4 september) verwerken
- College behandeling
- Gesprekken met verenigingen voortzetten → maatwerkafspraken & taakverdeling

tien organisatieadvies